

[Lis Starcke]

den sag, en proceduresag: der var her tale om en procedure, der har vundet hævd her i huset.

Det er uhyre vigtigt, at de mange penge – for det er mange penge – som bruges til u-landshjælp, bruges på bedst mulig måde, og derfor betragter jeg det som nyttigt, at alle tingets medlemmer gennem de i forslaget optrykte aktstykker har lejlighed til at sætte sig ind i, hvad de forskellige ansøgninger drejer sig om. Men når fremskridtspartiet er så utilfreds med en hel række af dem, synes man, det havde været muligt at komme frem med denne kritik på et tidligere tidspunkt i stedet for at bruge den kostbare tid til at sinke sagernes behandling.

En rent principiel drøftelse af u-landsbistanden havde vi så sent som den 13. april i år – det var også fremskridtspartiet, der foranledigede det – men det var en drøftelse, der viste, at fremskridtspartiet stod ene med sin fuldstændige afvisning af u-landshjælp over det offentlige, og at samtlige øvrige partier, om end kritiske på visse områder – og naturligvis ikke de samme – dog i det store og hele anerkendte det dygtige arbejde, der udføres af DANIDA, eksperter og u-landsfrivillige.

Ved en gennemgang af sagens 16 aktstykker får man et indtryk af u-landsbistandens alsidighed og ligeledes et indblik i den omhyggelige behandling, hver eneste af disse sager har fået. Man ser endvidere, at de beløb, der ansøges om, i de allerfleste tilfælde vil blive afholdt inden for de årlige finanslovsbevillinger til bistandsvirksomhed. Forslagene er tiltrådt af styrelsen for internationalt udviklingssamarbejde, og finansministeriets tilslutning foreligger.

Hvad enten projekterne foreslås givet som gave, eller der blot tilbydes rentefrit statslån, er hver sag nøje gennemtænkt og gennemarbejdet. Man har lært meget under de mange års u-landsarbejde, så man nu i langt højere grad tilrettelægger og udfører projekterne sådan, som de ønskes af det pågældende u-land. Naturligvis begås der stadig fejl, men samarbejdet med modtagerlandene har udviklet sig i en meget positiv retning.

Efter retsforbundets mening bør Danmarks bistand til udviklingslandene øges. Vi er bag efter både Norge og Sverige og Holland i så henseende. For os er det væsentligst, at hjælpen kommer den brede befolk-

ning til gode; det er for os vigtigere end styreform i det land, som trænger til hjælp. Vi finder det klogt at yde hjælpen gennem FN's særorganisationer. Hvor direkte hjælp gives, mener vi, det bør ske uden at stille betingelser, og at vægten bør lægges på sundhedstjeneste og lokale uddannelsesformål.

Derfor bliver vi ikke ophidsede over tre pigerealskoler i Tanzania, ej heller over projekteringsenheden i Tanzanias undervisningsministerium. Måske var det fremskridtspartiet, der var uforstandigt, da det undlod at deltage i 10 dages besøg i Kenya og Tanzania med 3–4 institutionsbesøg pr. dag, hvor en indfødt leder fortalte om institutionen, om projekterne og den givne udviklingshjælp, og hvor vi talte med både eksperter og u-landsfrivillige og med de indfødte politikere og embedsmænd. Sådanne 30–40 besøg giver alligevel et godt indtryk af hele stemningen, af samarbejdsviljen og det dygtige og højt udviklede organisationsarbejde, der finder sted.

Hvorfor nu også i bemærkningernes punkt 3 lige slå ned på kooperative arbejdsgruppers skovbeplantning? Burundis regering har i samarbejde med FN's udviklingsprogram og ILO udarbejdet et landsomfattende beskæftigelsesprogram, hvis mål er at øge beskæftigelsesmulighederne især inden for landbruget. Her er tale både om skovplantning, jordforbedring, afvanding samt vandforsyning og opførelse af boliger til landbefolkningen, og så slår man som sagt lige ned på bemærkningen om, at der i takt med områdernes afvanding vil blive etableret kooperative arbejdsgrupper. Er det ikke en detalje? Og hvad nu hvis det er den arbejdsform, der passer bedst på stedet?

Argumentationen under punkt 6, opbygning af skibsværftsindustri og fiskeindustri i u-lande, mens de tilsvarende danske brancher har vanskelige vilkår, synes mig heller ikke forstandig. Man forestiller sig dog vel ikke, at disse industrier på nogen måde vil kunne optræde som konkurrenter til danske industrier? Vi vil gerne støtte, at frivillige organisationer herhjemme også inddrages i udviklingsarbejdet. Det er så vigtigt at have befolkningen med.

Steen Folke (VS):